

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. október 16. csütörtök

bb. 1. orvosi ellenőrzés tartósan éjszakázóknak

i/be/pp/gw hgy

1980. október 16.

az idén első ízben megvalósították az elzett művek lemez-
árugyarában az állandó éjszakások orvosi ellenőrzését, egészségi
állapotuk felülvizsgálatát. a kezdeményező a gyár üzemorvosa,
dr. strauszmann margit volt. korábban a tartósan éjszakai mű-
szakban dolgozók csak az általános szűréseken, mint a hallás-
vagy a vegyi üzem port - és festékártalmait ellenőrző vizsgá-
laton vettek részt, üzemorvosi ellátásban gyakorlatilag nem ré-
szesültek, pedig az állandó harmadik műszaknak is vannak buk-
tatói, melyek csak csekély mértékben fizikai, inkább pszichés
eredetűek, így például idegrendszeri alapon is kialakulhat ma-
gas vérnyomás vagy fekélybetegség. ezért egészségi állapotuk
felülvizsgálatakor nemcsak a dolgozók közérzete iránt érdeklőd-
nek és a különféle felmerült panaszok okait igyekeznek feltár-
ni, hanem szinte tetőtől talpig átvizsgálják az emberi szerve-
zet legfontosabb részeit, a középkorúaknál pedig még a műsze-
res szívvizsgálatra is sort kerítenek. /mti/

bb. 2. december 1-7.: gyermekkönyvhét

i/km/ve/bc/gw hgy

1980. október 16.

december 1. és 7. között ismét megrendezik - immár harmadik alkalommal - a gyermekkönyvhétet, az akciónak - a tavalyihoz hasonlóan - az a célja, hogy megnyerje a legfiatalabbakat az olvasásnak, felkeltsse érdeklődésüket a könyvek iránt.

a gyermekkönyvhétre 30 új könyvet jelentet meg - több százezer példányban - a móra ferenc ifjúsági kiadó, új kötetekkel gyarapodnak a népszerű sorozatok, a gyermekkönyvhét újdonsága az is, hogy külön csoportban kínálják az óvodás korosztálynak, valamint a hat, hét, a nyolc, a tíz éven felülieknek kiadott irodalmat, a távally indult, és a gyermekek körében rendkívül népszerűvé vált „pom-pom meséi”, könyvfűzér új epizódja a „festék-tüsszentő hapsi benő”, kalandjai, először találkozhatnak a legifjabb könyvbarátok a norvég szerző, tor age bringsveard mesesorozatával, amely locspocsról, a kis tengeri szörnyről szól, az első kötetben a mesehős uszni tanul, a másodikban további kalandjaival is megismerkedhetnek a gyerekek, második kiadásban jelenik meg kormos istván „ejhaj, csibekas”, című műve.

a „mókus könyvek”, új darabja a nagy török költő és író, nazim hikmet „a szerelmes felhő”, című mesegyűjteménye, játékosan szól fontos biológiai tudnivalókról alain grée „rovarlesen”, című kötete, a „kolibri könyvek”, sorozata két kötetrel gyarapszik: hofferné, flórián mária a magyar falvak és mezővárosok lakóinak népi öltözetét ismerteti a „magyar népviseletek”, című kötetében, matthaedész konrad pedig a második világháború fegyvereit, harci járműveket, hajókat, repülőgépeket, tüzérségi és kézi fegyvereket - mutatja be „a győzelem fegyverei”, című művében, az „igy élt...” sorozat két újabb kötete engels friges, illetve juhász gyula életét dolgozta fel. /mti/

bb. 3. utánpótlást nevel az egyetem - a cél: vonzó legyen a műszaki pálya

t/ós/ve/dg/gw hgy

1980. október 16.

bár a budapesti műszaki egyetemre a felvehetőeknek csaknem a kétszerese jelentkezett az idén is, az a tapasztalat, hogy csökken a műszaki pályák iránti érdeklődés, a hetvenes évek közepétől kevesebben jelentkeznek a műszaki felsőoktatási intézményekbe.

hazánk legnagyobb felsőoktatási intézményében rendszeresen elemzik az érdeklődés változásának az okait, amint azt györgy józsef, a bme oktatási osztályának vezetője elmondta, nemcsak a korosztály korábbiaknál alacsonyabb száma miatt kevesebb a jelentkező, talán ennél fontosabb ok, hogy a tudományos - technikai forradalom világ-szerte a szenzációkkal nem kecsegtető, kitartó, aprólékos kutató-fejlesztő munka szakaszába lépett, s emiatt sokak számára a műszaki pálya, látszólag kisebb perspektívákkal kecsegtet, mindennek ellenére az idén is jelentkeztek annyian, hogy a karok - átirányítás nélkül - jó felkészültségű diákokat vehettek fel, és betölthették a felvételi keretszámokat, kivétel talán a gépészkar. /folyt.köv./

bb. 3. /utánpótlást nevel az egyetem...folyt./gw

természetesen az egyetem nemcsak figyelik és elemzik a helyzetet, megpróbálnak tenni is, ezzel kapcsolatban már átfogó programtervezetén is dolgoznak, s várhatóan a hónap végére elkészülnek vele, halaszhatatlan feladatnak tárják, hogy rögzítsék a felvételhez szükséges legkisebb pontszámokat, ez azt jelenti, a budapesti műszaki egyetemre készülő középiskolások már jóelőre tudnák, hogy adott karra milyen pontszámmal juthatnak be, így mindenki összevethetné esélyeit a várható lehetőségekkel.

ezt a pontszámot a jelenlegi gyakorlat szerint sokszor a felvételi vizsgák után határozzák meg.

ígéretes az építészkar kezdeményezése is, a kar oktatói, hallgatói szakközépiskolákat patronálnak, előadásokat, a szakmát népszerűsítő, az egyetemi életet ismertető beszélgetéseket szerveznek, s esetenként bekapcsolódnak a jelentkezők felkészítésébe is, segíthet még a középiskolai szakkörök rendszeres támogatása és az egyetemi nyílt napok évről évre történő megrendezése, a közelmúltban egy reprezentatív kiadványt is közzétettek, ez az egyes karok oktatási céljairól, az oktatás szervezéséről, a diákotthonok rendjéről, a szociális ellátás rendszeréről ad képet. /mti/

bb. 4. nézzük együtt! - nemzeti múzeum ifjúsági programjaiból

i/km/ve/az/gw hgy

1980. október 16.

a nemzeti múzeum rendezői, szervezői igyekeznek megnyerni a kultúra, a művelődés ügyének a fiatalokat: óvodás kortól - középiskolásokig minden korosztályt várnak.

„nézzünk együtt kiállítást!”, - ezzel a címmel szerveznek foglalkozásokat napközis gyermekeknek, a kisdíjakokat megtanítják arra, mit nézzenek meg alaposabban egy-egy tárlaton, mire figyeljenek, a kiállítás bemutatását követően, a foglalkozások befejezéséig a látottakat lerajzoltatják az ifjú muzeumlátogatókkal, a gyerekek fantáziájukat szabadon engedve papírra vetik elképzeléseiket egy-egy történelmi eseményről különböző korok embereinek öltözködéséről, életéről, fegyvereiről, használati eszközeiről, a foglalkozásokat szerda és péntek délután rendezik.

az általános iskolák történelmi szakköreinek munkáját a szakköri órák előadásaival kívánják segíteni, október 28-án a török világról, az 1541-ben három részre szakadt ország életéről tartanak előadást, az ismeretanyag elsajátítását történelmi feladatlapokkal könnyítik, a tárgyi emlékek és az írott források összevetését közös elemzését szolgálják az ifjú történelembarátok köreinek foglalkozásai, a múzeum közművelődési csoportja tetszés szerinti történelmi korról a középiskolás tanulók kívánságának megfelelően szervezi meg ezeket a foglalkozásokat, hasonló céllal - az általános iskolák felső tagozatosainak - rendezik meg a történelmi klub foglalkozásait. /folyt.köv./

bb. 4. /nézzük együtt! ----folyt./gw

a multunk iránt megnyilvánuló s egyre élénkebb érdeklődés, a történelem eseményeiben való minél alaposabb tájékozódás igénye indította utjára, a hamar népszerűvé vált história című folyóiratot. a nemzeti múzeum és a faly szerkesztősége minden hónap utolsó keddjén história klub néven történelmi konzultációkat rendez a folyóiratban megjelent tanulmányokról, cikkekről, a következő klubfoglalkozáson, október 28-án gellért püspök életéről, tevékenységéről lesz szó.

a tavalyi kedvező tapasztalatok alapján a nemzeti múzeum folytatja a „múzeumi délelőttök,” sorozatát: minden második vasárnap közös programot kínál a szülőknek és gyerekeknek. a családok együtt tekinthetnek meg egy-egy kiállítást, majd a felnőttek ismeretterjesztő előadáson, filmvetítésen vehetnek részt, míg a kicsik lerajzolják, agyagba formázzák élményeiket. október 26-án „ujjkori találmányok,” címmel szervezik meg a programot.

bevált a tit és három budapesti közgyűjtemény közös múzeumi bérlete. az új akcióba mintegy félszáz felsőtagozatos diák kapcsolódott be. a fiatalokat - a nemzeti, a néprajzi és a szépművészeti múzeum kiállításaihoz kapcsolódva - a múlt század életével és művészetével ismertetik meg. a tit-el közösen szervezett tárlatvezetés legközelebbi - október 19-i programján az erdélyi ötvösségről tartanak előadást, illetve mutatják be a múzeumban látható ötvörémekeket. /mti/

bb. 5. automatizált magasraktár a kerékpároknak

i/sz/tr/pp/gw hgy 1980. október 16.

ezentúl korszerű tárolóhelyen raktározhatják a hazai és exportpiacra kerülő több ezer-féle kerékpárt a csepeli jármű- és konfekciószerelő gépgyárban. a legkorszerűbb technikai eszközökkel felszerelt, 20 méter magas raktárcsarnok építése ugyan némileg elhúzódott, de a kivitelezők és megrendelők összefogásával most elkészült, s néhány héten belül megkezdik a próbaüzemet.

több száz tonna vasszerkezetet használtak fel a magasraktár vázának építésekor, burkolata hőszigetelt alumínium szendvicspanelekből áll. a hatalmas csarnokban a sűrű polcerdőt négy folyosó köti össze. az 1120 polc egyszerre 24.000 kerékpárt fogadhat. a magas raktárban automata felrakógépeket alkalmaznak, a kereskedelmi szállítókat pedig görgősorokról szolgálják ki. eleinte még kezelőszemélyzet működteti a kiszolgáló technológiát, de rövidesen azt is automatizálják. arra is gondoltak, hogy mivel a gyullékony kartondobozokba csomagolt kerékpárok miatt fokozott a csarnokban a tűzveszély, ezért a polcok között úgynevezett olvadó szűrőfejeket helyeztek el vezetékrendszerrel összekötve. amint bizonyos hőmérsékletre melegszik fel a helyiség, az automatika elemek vízzel árasztják el a polcokat. /folyt.köv./

bb. 5. /automatizált magasraktár.....folyt./gw

a magasraktár felépültével az egyik legkorszerűbb raktározási forma valósul meg csepelen. a beruházás bizonyára gyorsan megtérül, hiszen a nagytömegű szállítmányok nem korrodálódnak, nem szennyeződnek a tárolás idején, vagyis a megrendelő mindig teljes értékű árut kaphat. egyébként a magasraktár kezelőszemélyzetét tanfolyamokon képezték ki, az előadásokon megismertették velük a modern elektronikus technológiákat, és az építkezés alatt gyakorlati ismereteket is szert tettek. /mti/

bb. 6. volán-közlemény

i/kf/gk/pp/gw hgy 1980. október 16.

a szovjetunióban érvényes rendelkezések szerint a külföldi teherautók és autóbuszok csak külön engedéllyel, úgynevezett szervizkönyvre vételezhetnek fel benzint, gázolajat. ezeknek a járműveknek az üzemanyagellátására alakult sovinteravtoservice termelési egyesülés a volán tröszttel megállapodást kötött a magyar járművek zavartalan kiszolgálására. a megállapodás szerint a szovjet egyesülés által kibocsátott szervizkönyveket a volán turist hozza forgalomba.

tulajdonképpen hitelezett fizetőeszközzel szolgál a szervizkönyv, amelybe bevezetik a felvételezett üzemanyag mennyiségét, s az árát itthon kell fizetni a volánnak. a szervizkönyv alapján egyébként más szolgáltatások - műszaki segítségnyújtás, járműjavítás, szálláshely, őrzött parkolóhely - is igénybe vehetők.

a szovjetunióba autóbuszokat és teherautókat indító vállalatok, intézmények a szervizkönyvet megrendelhetik a volán turist budapesti, október 6. utca 11. szám alatti központjában, vidéken pedig a megyei volán utazási irodáknál, ahol a könyv alkalmazásáról részletes tájékoztatást is adnak. /mti/

bb. 7. bejelentés nyomán - feltárják a nagyrévi kultúra négyezeréves emlékeit a tiszazugban

end/ká/gw hgy 1980. október 16.

a nagyrévi kultúra hazánkban egyedülálló lelőhelyének feltárását kezdték meg a szolnoki damjanich jános múzeum munkatársai és az ötvös lőránd tudomány egyetem régész-szakos hallgatói. a csányi marietta régész vezetésével dolgozó csoport a nagyrévi tiszazug tsz bejelentésére látott munkához a település úgynevezett zsidóhalmi részén, ahol szőlőtelepítés földművelés közben szontvázmaradványokat fordítottak ki a gépek. /folyt.köv./

bb. 7. /bejelentés nyomán - feltárják.....folyt./gw

az első ásásokból, a felszínre került leletekből megállapították, hogy több négyzetkilométer kiterjedésű ősi települést, illetve temetkezési helyet bolygattak meg. az eddig „vallatott”, harminc sír között egyaránt találtak korai és késő-bronzkoriakat, rábukkantak szarmata, sőt árpád-kori temetkezési hely nyomaira is.

az első feltárások során igen értékes leleteket hoztak felszínre. a nagyrévi kulturára jellemző egyik hamvasztásos sírban például tíz ép a yagedényt találtak, többet művészien mintázva. a starnata sírok egyikéből kerek tükröt emeltek ki, amely restaurálás után ma is használható. a négyezeréves multra tehető lelőhely feltárását folytatják. /mti/

bb. 8. ütészálló műanyag - üzemszerűen termel a klórozott polietilén gyár kazincbarcikán

hag/ká/gw hgy

1980. október 16.

ebben az évben mintegy nyolcszáz tonna értékes adalékanyag készül a kazincbarcikai borsodi vegyi kombinát új klórozott polietilén üzemében. az új gyáregység - amely a próbamérések befejezése után most kezdte meg az üzemszerű munkát - a hazai vegyiparban egyelőre még kevésbé alkalmazott irányítási módszerrel, úgynevezett mikroprocesszoros ellenőrző rendszerrel üzemel. ez a korszerű vezérlőrendszer biztosítja a fő technológiai folyamatok pontosságát és így a megfelelő minőségű késztermékeket.

a klórozott polietilén üzemét a borsodi vegyi kombinátban saját kutatással és fejlesztéssel hozták létre. a technológiai berendezések egy része is hazai üzemekben készült.

a klórozott polietilén az ismert pvc-hez adagolva annak ütészállóságát fokozza és így abból a különböző mechanikai hatásoknak ellenálló, megfelelő szilárdságú ajtók és ablakok készíthetők. az új gyár terméke iránt máris több országból érdeklődnek. /mti/

bb. 9. másfélmillió forint értékű gyógynövény a zalai rétekről, erdőkből

tóa/ká/gw hgy

1980. október 16.

az országosan ismert 180 féle gyógynövényből 90 megterem a zalai réteken és erdőben. ezekből az értékes gyógy- és vegyipari alapanyagokból az idén másfél millió forint értékűt gyűjtötték össze. a készlet nagyobb részét a nyugat-európai országokba szállítják a herbária nagykanizsai telepéről. /mti/

- 6 -

bb. 14. „velox-utca,, vaján

kal/ká/gw hgy

1980. október 16.

egy utcányi lakóházat építenek a szabolcs-szatmár megyei vaján a mátészalkai építőipari szövetkezet dolgozó egy új, cseh-szlovákiából származó építési technológiával. a velox nevű kivitelezési módszer lényege, hogy az épülő lakások zsaluzatához fenyőpozdrójából és cementhabarcsból nagy nyomással tömörített, egy négyzetméteres előregyártott elemeket használnak fel. két ilyen „velox,, lap közé öntik azután a cementet. a zsaluzatot a megkötés után sem kell eltávolítani, a velox ugyanis kitűnő hang- és hőszigetelő, tüzálló anyag. a tetőtérbeépítéses, 94 négyzetméter alapterületű, kétszintes lakóházakból négyet építenek meg egyegy tömbben.

a velox technológiával épülő lakóházak számára a nagyközség központjában új utcát nyitottak, ahol az idén 8, jövőre pedig már 20 lakást készítenek a hagyományosnál lényegesen gyorsabban, alig öt hónap alatt. /mti/

bb. 15. svájci vendégszereplésre készül a bábszínház társulata

1/1ár/z/bc/gw hgy

1980. október 16.

svájci vendégszereplésre utazik október 19-én az állami bábszínház együttese. a 24 tagú csoport zürich város meghívására az ottani városi színházban hét alkalommal lép fel, majd saint maurice-ban mutatja be műsorát, végül ellátogat a svájccal szomszédos liechtensteinbe.

a kéthetes turné során a színház repertoárjának felnőtt-előadásával ismerteti meg a svájci közönséget. bartók béla: a fából faragott királyfi, ligeti györgy: adventures, és sztravinszkij: petruska című zeneművére készült bábjátékokat, valamint becket: jelenet szöveg nélkül című darabját játssza. e műveket már számos országban mutatta be a társulat, legutóbb az idén tavasszal az egyesült államokban, és svájci meghívói az ott látottak alapján kérték föl a vendégjátékokra a bábszínház művészeit. /mti/

07.35/gw

830
3P

- 7 -

bb 10. a tavalyinál magasabb az olajtartalom - siker-
növény a napraforgó

i jf/ve um pp hgy

1980. október 16.

kiegyensúlyozott, zavartalan étolaj és margarin-ellátást tesz lehetővé az idej napraforgótermés, amelynek több mint háromnegyed részét már betakarították a gazdaságokban.

máris bizonyos: 1980. a hazai olajosnövény-termesztés legkiemelkedőbb éve, hosszú időszak után először kiegyenlített a mezőgazdasági üzemek kínálata és a feldolgozóipar teljesítménye. az új martfői nagyüzemmel együtt - amelynek teljesítménye teljes terhelésnél eléri majd a napi ezer tonnát - öt üzemben sajtolják, dolgozzák fel a termést. miután a martfői gyár egyelőre még a próbaüzemelés időszakában van és teljesítménye mindössze 60 százalékos, az ipar rendkívüli intézkedéseket tett az olajosmagvak zavartalan átvételére, ideiglenes tárolóhelyeket építettek és bértárolásra szerződtek a gazdaságokkal, egyes szállítmányokat távolabbi üzemekbe irányítottak; egyebek között a nyírbátori feldolgozóba érkezett alapanyag csongrád megyéből.

a tapasztalatok szerint az idén mázsánsként ötven forinttal megnövelt felvásárlási ár fokozta a termelői kedvet. a gazdaságok szívesen vállalkoznak nemcsak a növény termesztésére, hanem a szállításra és a tárolásra is, ehhez is kellő anyagi érdekeltségük fűződik, az iparral kapcsolatban lévő mintegy 400 mezőgazdasági üzem kellő jövedelmet ért el az idej termésből, különösen azok a gazdaságok jártak jól, amelyek koncentrálták a termelést és legalább 400 hektáron foglalkoznak olajos növényekkel, kevesebb hasznot hozott a napraforgó ott, ahol elaprózták a növény termőterületét.

a termelők idén régóta vitatott szakmai kérdésekre is választ kaptak, az olajtartalom az idén magasabb a tavalyinál - 49 százalékos - ami azért fontos, mert 1980-ban a vetésterületnek már a felén hibridnövényeket neveltek, ezek több nemesítőhelyről kerültek az országba és kérdéses volt, vajon a magasabb termésátlag mellett képesek-e kiegyenlített magasabb szintű olajtermelésre is, a tapasztalatok szerint a hibridek országosan beváltak, alkalmazásuk kifizető, /nemcsak a termelői körnek, az ipari feldolgozóknak is ez a véleménye./ a termés víztartalma egyelőre túlságosan magas, ezért a mesterséges szárítóberendezéseken ,,viszik át,, a magot a tárolás előtt. /mti/

7.40/um

- 8 -

840
3P

bb 11. biztonságos távhőellátás miskolcon - tovább épül
a fűtőmű

hag/um ká hgy

1980. október 16.

a fűtési idényt azzal a megnyugtató bejelentéssel kezdték miskolcon, hogy biztonságossá tették a lakótelepek távhőellátását, a diósgyőri lenin kohászati művekbe telepített városi fűtőmű jelenleg összesen százhetven gigakalória hőenergia szolgáltatására alkalmas, ami huszonöt-hármenc százalékkal magasabb a város jelenlegi napi igényénél, a fűtési idényre elkészült az új négyszáz milliméter átmérőjű forróvíz gerincvezeték, továbbá az olajellátó rendszer első üteme.

a város rohamosan növekvő hőigényét figyelembe véve a fűtőművet tovább bővítik, az elkövetkező években két, egyenként száz gigakalóriás szovjet gyártmányú kazánt építenek be, megépül a vízlágyító második üteme és egy földgázfogadó állomás, a környezet fokozott védelmére százötven méter magasságu kéményt emelnek, amelynek alapja már elkészült. /mti/

-.-

bb 12. rendkívüli jutalom a győri rába gyárban a színvonalas munkáért

cser/um ká hgy

1980. október 16.

12 milliárd forint értékű termelési értéket képeztek az év első háromnegyed évében a győri rába magyar vagon és gépgyárban, minden keresletet kielégítettek a gyár termékeiből: motorokból, futóművekből, mezőgazdasági erőgépekből, kamionokból, állattartó berendezésekből, pótalkatrészekből, különösen a két legfőbb termék, a dizel motorok és a futóművek gyártásában értek el kiemelkedő eredményt.

azoknak a munkahelyeknek a dolgozói, akik feladataikat a kívánt szinten, vagy azon felül látták el, rendkívüli jutalomban részesültek, kilencezer fizikai munkás, technikus, mérnök, különböző szintű vezető kapott jutalmat, összesen több mint 20 millió forintot fizettek ki.

a rendkívüli jutalom évközbéli kifizetése egyik sajátossága a győri rába gyárnak. /mti/

7.45/um

- 9 -

845
3P

bb 13. alapítvány tehetséges kisdíjak számára

end/um ká hgy

1980. október 16.

alaptványt létesített tehetséges kisdíjak számára a szolnok megyei tószegen a község szülötte, szegvári károly festőművész. a mester által felajánlott 50 ezer forintot minden tanév végén a jó előmenetelű, továbbtanulni szándékozó nyolcadik osztályos általános iskolai tanulók kapják meg. az alaptványból az előmeneteltől függően öt, három illetve kétezer forintot vehetnek kézhez. /mti/

-.-

bb. 16. a bkv

ig hgy

1980. október 16.

értesíti az utazóközönséget, hogy október 17-én, pénteken 8.15 órától 10.55 óráig - sürgős pályafenntartási munkálatok miatt - a csepeli gyorsvasut vonalán a vonatok 30 percként közlekednek. csepel állomásról minden óra 15 és 45 perckor, boráros tér állomásról minden órakor és 30 perckor indulnak a vonatok. /mti/

- . -

bb. 17. összeülta magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

gk/rj hgy

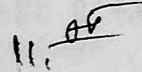
1980. október 16.

csütörtökön összeült a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága.

az ülésen - a politikai bizottság javaslatára - az időszerű nemzetközi kérdésekről, az iparirányítás fejlesztésének alapelveiről, valamint a párttagsági díj fizetésének helyzetéről és új rendjéről szóló előterjesztéseket vitatja meg a központi bizottság. /mti/

-.-

9.30 rj

11.

-10-

10.30
BP

bb. 18. megnyilt az építők munkavédelmi vándorkiállítása

t/sb/gk/pp/ig hgy

1980. október 16.

egy csuklós autóbusz a szintere az építő- és építőanyagipari munkavédelmi kiállításnak, amelyet csütörtökön nyitott meg a csőszerezőipari vállalat központjában szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes és wagner lajosné, az építők szakszervezetének titkára. ezzel a járművel országjáró utra, a legjobban érdekeltekhez, a dolgozókhöz viszik el a kiállítást, amely az ágazat munkahelyein szükséges több mint 70 korszerű személyi védőeszközt, felszerelést mutat be, s nemcsak a legcélsezerűbb felhasználásról tájékoztat, hanem az eszközök megvásárlásának lehetőségeiről és a költségekről is. ezzel a vállalatok, szövetkezetek vezetőit segíti, hogy kevesebb utánjárással gondoskodhassanak a dolgozók egészségét, életét és testi épségét védő eszközök beszerzéséről, folyamatos pótlásáról. sok még a tennivaló abban, hogy a dolgozók használják is ezeket a felszereléseket. éppen ezért az ény és a szakszervezet kezdeményezésére az országjáró kiállítás minden állomásán a bemutatóval együtt munkavédelmi tanácskozást is tartanak, amelyen értékelik az adott vállalat dolgozóinak biztonságtechnikai helyzetét és meghatározzák a balesetek megelőzésének újabb feladatait, a tavasszal miskolcon kezdi vándorútját a kiállítás, s a jövő évben valamennyi megyeszékhelyre eljut. így várhatóan 70-80 ezren tekintik meg a bemutatót, amelynek tanulságait az építő- és építőanyagipari ágazatban évente előforduló hét-nyolcezer baleset megelőzésében, csökkentésében hasznosíthatják. /mti/

- . -

bb. 19. halálos balesetek

gk/ig hgy

1980. október 16.

szeged belterületén egy kereszteződésben egy tehergépkocsi elütötte a kerékpárján haladó kertész ferenc 79 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

grébicspuszta külterületén lukács ferenc 21 éves gépkocsivezető, öreglaki lakos az általa vezetett teherautóval egy utkanyarban egy másik tehergépkocsit előzve összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő cser józsef 17 éves gépszerező, naszályi lakos motorkerékpárossal, aki a helyszínen meghalt. a motor utasa életveszélyes sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint lukács szabálytalanul előzött. a rendőrség őrizetbe vette és szakértő bevonásával folytatja az ügy vizsgálatát.

/folyt. köv./
11.30/ig

- 11 -

12.30
BP

bb.19. /halálos folyt./1g

debrecenben a hajdu megyei állami építőipari vállalat területén küzmös imre 28 éves gépkocsivezető, nyirbélteki lakos egy autóbussz alá feküdvé annak hátsó kerekét akarta leszerelni, miközben a busz az emelőről lecsuszott és ráesett. a gépkocsivezető a kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrség a vizsgálatot szakértő bevonásával folytatja. /mti/

- . -

bb.20. szolgáltatóházat adtak át baracson

gom/ká/1g hgy 1980. október 16.

somogy egyéves városának, barcsnak fejlődésében fontos eseményt jelentett csütörtökön a dráva ipari szövetkezet új szolgáltató házána átadása. a háromszázötven négyzetméter alapterületű, kétszintes épületet alig másfél év alatt hozta tető alá a városi tanács költségvetési üzeme. a szolgáltató házaiban férfi és női fodrászat, kozmetika, pedikűr, manikűr és szabászat működik. /mti/

- . -

bb.21. volán-napok debrecenben

bokor/ká/1g hgy 1980. október 16.

hat napra a volán 6-os vállalatának dolgozói vették birtokukba a kölcsény ferenc megyei művelődési központot debrecenben. a volán-napok programjában különféle kiállítások, szakmai előadások és fórumok szerepelnek. a cél megismertetni a vállalat életét, sokrétű tevékenységét. a vendégek számos alkalmi programot is szerveztek: író-olvasó találkozót, műveltségi vetélkedőket.

vasárnap a művelődési központ előtti téren az ikarus gyár mutatja be legújabb autóbusszait. 9-től 14 óráig ugyanonnan óránként viszik városnéző körutra díjtalanul volán-autóbusszokkal az érdeklődőket, akik idegenvezető segítségével ismerhetik meg debrecen nevezetességeit. /mti/

- . -

11.35/1g

- 12 -

12°
3P

bb.22. haltelepítés - horgászati tilalom

bam/mné/ká/1g hgy 1980. október 16.

haltelepítés kezdődik pest megyében a délegyházi tavakon, és a tassi 5-ös, 6-os vízterületen. emiatt október 20-tól november 20-ig az említett horgászvizeken pontyfogási tilalmat rendelt el a mchosz pest megyei intéző bizottsága.

teljes horgászati tilalmat rendeltek el fejér megyében a cikolai halastavakon, ugyancsak telepítés miatt. ott a tilalom október 20-tól 30-ig tart. /mti/

- . -

bb.23. társadalmi vita az építő- és építőanyagipar műszaki fejlesztéséről - szabó jános államtitkár nyilatkozata

i/sb/ik/pp/1g hgy 1980. október 16.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az építők szakszervezetével és az építőipari tudományos egyesülettel közösen társadalmi vitára bocsájtotta az építő- és építőanyagipari ágazat 1981-85. évi műszaki fejlesztésének programtervezetét. országrészenként, 3-4 megyére kiterjedő régióként tárgyalják meg és egyeztetik az országos és a sajátos helyi fejlesztési feladatokat az adott területen dolgozó minisztériumi, tanácselnökökkel. csütörtökön kezdődött a tanácskozások sorozata miskolcon, ahol a borsod, heves és nógrád megyeiekkel folytattak alkotó eszmecserét. a következő hetekben még öt országrész szakmai, társadalmi és állami képviselőivel vitatják meg a fejlesztési elképzeléseket debrecenben, szegeden, pécsen, győrött és budapesten. a legfontosabb feladatokról és a társadalmi vita céljairól szabó jános építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár nyilatkozott az mti munkatársának.

a regionális műszaki-fejlesztési tanácskozások értelmét abban látjuk - mondotta -, hogy a minisztérium vezetői ezzel a közvetlen információcserével több lehetőséget nyújtanak az észrevételek és javaslatok kifejtésére, mint egyetlen országos értekezleten. ennél fogva jobban összehangolhatjuk az ágazati és területi műszaki fejlesztést a valós építési szükségletekkel, s e célokra orientálva gazdaságosabban, hatékonyabban koncentrálhatjuk a központi és helyi erőforrásokat.

/folyt. köv./
12.15/1g

- 13 -

✓vállalatok, szövetkezetek szakembereivel és a megyei, városi tanácsok

12°
3P

bb.23. /társadalmi vita ... folyt./ig

- a fejlesztésben nem új beruházásokra törekszünk, hanem elsősorban az eddig létrehozott korszerű technikai - háztartási, könnyűszerkezetes - bázisok intenzív kihasználásának feltételeit kívánjuk megteremteni, mégpedig az építési feladatok változásaihoz rugalmasan alkalmazkodva. a háztartási hálózatban például ezt a követelményt a választék bővítésével, a termék minőségének javításával, s a költségeket, az energiafelhasználást jelentősen csökkentő rekonstrukciós fejlesztéssel kívánjuk érvényre juttatni. elhatározásunk, hogy a fejlesztés eredményeivel ne csak elvileg, hanem a gyakorlatban is meggyőzzük a felhasználókat a korszerű építésmódok gazdaságosságáról. ilyen példával szolgál most a könnyűszerkezetes építés az iskolák bővítésére kidolgozott egyszerűbb funkciója, de továbbra is igényes minőségben készülő tantermi épületrésszel. ily módon épül fel pest megyében mintegy 150 tanterem.

- az építő- és építőanyagipar nagy energiafogyasztó, s ezért minden fejlesztési munkánknál sokoldalúan, az összefüggések teljes feltárásával kell érvényesítenünk a takarékoskosságot a ki- vitelezési technológiai és az új létesítmény energiafelhasználásában egyaránt. egyebek között gyökeres változást indokol a fakeretű ablakok minőségének javítása, amelyben nem nélkülözhetjük a lakatosipari partnerek közreműködését sem. cementiparunk energiatakarékos technológiája nemzetközileg is elismert, de most már siküveggyártásunknak is követni kell ezt a példát. időszerű az is, hogy az eddigi kutatások és kísérletek eredményeire támaszkodva kiterjesszük a közműépítés korszerű és gazdaságos módszereit. az igényekhez igazodó célokra, programokra szervezünk tehát koncentrált műszaki fejlesztést, amelyben az ésszerű munkamegosztás és társulás is nagy hangsúlyt kap, például az építőipar lakossági szolgáltatásainak bővítésében és az épületfenntartás korszerűsítésében is. az országos és helyi feladatok gondos egyeztetése minden bizonnyal jól szolgálja majd a vi. ötéves tervünk előkészítését - fejezte be nyilatkozatát szabó jános. /mti/

- . -

12.30/ig

- 14 -

13³⁰
gp

bb.24. időjárásjelentés

ig kz

1980. október 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. október 16-án
12 órakor:

enyhe idő

kelet és dél,

(kelet-európa nagy részén magas légnyomású légköri képződmény hatására jobbra derült, az évszakhoz képest enyhe, száraz az idő. középpontjával franciaország nyugati része fölött nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. áramlási rendszerében délnyugat felől különböző nedvességtartalmu, de enyhe léghullámok érkeznek szárazföldünk középső része felé. vonulásukat változóan felhős ég, több helyen eső, zápor, néhány helyen zivatar, valamint időnként megerősödő szél jelzi. péntek estig a kárpát medence időjárását is a délnyugat felől áramló enyhe levegő határozza meg.

hazánkban szerdán a délnyugati és a keleti megyékben 1, 3 máshol 4, 7 órán át sütött a nap. sok helyen keletkezett eső, zápor. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az 5 mm-t. a hőmérséklet napközben az erősebben felhős helyeken 13, 16, máshol 17, 20 fok között alakult. csütörtök hajnalra 6, 12 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt. egy-két helyről esőt, záport jelentettek. a déli, délnyugati szél többfelé megélénkült, időnként megerősödött. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 13, 20 fok között változott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 12,9 fok volt, a százéves átlagnál 1,5 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1012 mbár, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős, hajnalban és reggel párás, néhány helyen ködös idő. elsősorban keleten elszórtan eső, zápor. időnként megélénkülő, főként a dunántulon megerősödő déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 7, 12, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 19, 23 fok között.

távolabbi kiállítások szombattól - keddig:

időnként erősen megnövekszik a felhőzet, esőkre, zápor- esőkre lehet számítani. az időszak második felére a hőmérséklet csökken. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 10 fok körül, később 2, 7 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 20 fok közelében, majd 12, 17 fok között. jelentős mennyiségű/ legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 80 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 402 cm, hőmérséklete 11,0 fok.
/mti/

- . -

13.55/10

- 15 -

bb.25. janez sztanovnik magyarországi látogatása

sl/jk/pp/ig kz

1980. október 16.

Janez sztanovnik, az ENSZ európai gazdasági bizottságának főtitkára, aki rövid látogatást tett hazánkban, csütörtökön elutazott budapestről. tárgyalásai során főként az európai gazdasági együttműködés kérdéseit vitatta meg a magyar gazdasági élet vezetőivel. a megbeszéléseken nagy hangsúlyt kapott az energetika, a szállítás, valamint a környezetvédelem területén való össz-európai együttműködés fejlesztése.

az egb főtitkárát fogadta marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese. /mti/

bb.26. a belöldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. október 16-án 14.00 óráig

ig hgy

1980. október 16.

1. orvosi ellenőrzés
2. gyermekkönyvhét
3. utánpótlást nevel az egyetem
4. nemzeti múzeum ifjúsági programjaiból
5. magasraktár a kerékpároknak
6. volán-közlemény
7. bejelentés nyomán
8. ütészálló műanyag
9. másfélmillió forint értékű gyógynövény
10. sikernövény a napraforgó
11. tovább épül a fűtőmű
12. rendkívüli jutalom a győri rába gyárban
13. alapítvány tehetséges kisdíákok számára
14. „velox-utca”, vaján
15. svájci vendégszereplésre készül a népszínház társulata
16. a bkv
17. összeült az mszmp központi bizottsága
18. munkavédelmi vándorkiállítás
19. halálos balesetek
20. szolgálató ház
21. volán-napok debrecenben
22. hátelepítés
23. szabó jános államtitkár nyilatkozata
24. időjárás
25. janez sztanovnik elutazott
26. hírjegyzék

/mti/

14.05/ig

1430

bb.27. a konsumex tájékoztatója a határmenti árucseré-forgalomról

r/kf/gk/pp/ig kz

1980. október 16.

az ellátás javítását, a választék bővítését szolgáló határmenti árucseré-forgalom kiterjesztését, az ipari és a kereskedelmi vállalatok, valamint a szövetkezetek összefogásával igyekszik elősegíteni a konsumex. mint tóth lászló, a vállalat vezérigazgatója csütörtökön megtartott sajtótájékoztatóján elmondotta. elsőként - 43 vállalat közreműködésével - bács-kiskun, csongrád és békés megyében alakítottak ilyen célú társulást, a napokban pedig a baranya és a somogy megyei vállalatok összefogásával hoztak létre hasonlót. tervezik, hogy még az idén vas és zala, valamint győr-sporon és komárom megyében is megalakítják a kölcsönös forgalomhoz árualapot teremtő társulásokat.

a vezérigazgató beszámolt a határmenti árucseré helyzetéről, kilátásairól is. elmondta, hogy a konsumex közreműködésével magyar és jugoszláv vállalatok az idén a tavalyinál négymillióval több, összesen huszmillió dollár értékű fogyasztási cikket és egyéb árut szállítanak egymásnak. ebből eddig kölcsönösen 12 millió forint forgalmat bonyolítottak le a hátralevő mennyiség az év végi kínálatot javítja majd. a határmenti cserében vásárolunk például zoknit, harisnyanadrágot, bébi-kötöttáru, selyemszövetet, férfiinget, női cipőt és csizmát, háztartási vegyi cikkeket, kozmetikumokat, s ezekért egyebek között mezőgazdasági terményeket, szárított zöldséget, tojásport, kerámiaáru és az utépitésekhez szükséges követ szállítunk. rövidesen megkezdik a friss tej exportját is a jugoszláv határmenti területekre, ahonnan kötöttáru, bőrcipőt és csizmát, autógumit kapunk cserébe. sok termelési együttműködést is szerveztek már a szomszédos országgal. a lenfonó és az eszéki lio cég öt évre szóló kooperációja a len- és a pamutszövetek választékának kölcsönös bővítését segíti elő. előkészületben van egy olyan több üzemet érintő együttműködés, amely szerint magyar és jugoszláv butorgyárak elemeket, alkatrészeket szállítanak egymásnak, s mindegyik „otthon”, szereli, állítja össze belőlük a komplett szobaberendezéseket.

a csehszlovák partnerekkel - a 32 millió rubeles választékcserén belül - az idén 20 százalékkal több, összesen 10 millió rubeles közvetlen határmenti forgalmat is lebonyolítunk, amelynek során olyan itthon keresett cikkeket hozunk be, mint például férfiöltöny, kabát, nyakkendő, moped, radiátor, ajtó és ablak, vízvezetékcső, mészhidrát. a határmenti cserében a partnernek szükséges méteráru, zöldség, üdítőital-alapanyag, szeszes ital, homok és sóder a nagyobb exporttétel.

értékben egyelőre szerényebb, de örövendetesen bővül a 20 millió rubel árú cserén felül a magyar és a román határmenti forgalom, amelyben az idén 4-5 millió rubel értékű fogyasztási cikket cserélnek; májkonzervet, hal- és gyümölcskonzervet, méteráru, alsó-kötöttáru, cipőt kapunk hasonló termékekért.

/fölyt.köv./
14.30/ig

1430

bb.27. / a konsumex folyt./1g

a magyar-szovjet határmenti csere csak most indul, az év végéig mintegy félmillió rubeles forgalomra számítanak. jövőre nyíregyházán közös kiállítást rendeznek, amelyen felvonultatják a cserére felajánlott termékeket, s ezzel megalapozzák a rendszeres forgalmat.

a szomszédos ausztriával ugyancsak előkészületben van a határmenti forgalom, amelynek során például a zalaegerszegi centrum és a szombathelyi borostyán áruház két osztrák áruházzal szervezi meg a közvetlen árucserét. több termelési kooperáció viszont már létrejött a „határ mentén”, ennek alapján készül például itthon is már sholl-papucs és cipő, amelyből jövőre már 100 ezer kerül a hazai üzletbe is. /mti/

bb.28. hazaérkezett a magyar szövetkezeti küldöttség moszkvából

pp/1g/ kz

1980. október 16.

csütörtökön hazaérkezett moszkvából a magyar szövetkezeti delegáció, ahol résztvett a szövetkezetek nemzetközi szövetségének xxvii. kongresszusán. a csaknem 70 ország több mint 350 millió szövetkezeti tagját egyesítő világszervezet tanácskozásán a különböző társadalmi rendszerű országok szövetkezeti mozgalmainak képviselői a társadalmi és gazdasági kapcsolatok szélesítése érdekében kifejezésre juttatták együttműködési szándékukat.

a kongresszus küldöttei hangsúlyozták, hogy a szövetkezésnek az elkövetkezendő évtizedekben is szerte a világban fontos szerepe lesz. különösen gyors előrehaladásra lehet számítani a fejlődő országokban. e lehetőséget a szövetkezésnek az a sokszínűsége valószínűsíti, amelyet a moszvai kongresszus a fejlődés fő irányataként jelölt meg.

a delegátusok a széleskörű vitában megerősítették a szövetkezeti demokrácia fejlesztésének fontosságát, mint hangsúlyozták, ez az erőforrás szolgál alapul a gazdasági fejlődéshez is.

az szept. xxvii. kongresszusa tanácskozásának befejező napján béke-nyilatkozatot fogadott el, amely kifejezésre juttatja a szövetkezők világméretű elkötelezettségét a béke, az enyhülés, a leszerelés, a viták, tárgyalások útján történő rendezése és a haladás ügye mellett.

a kongresszus napirendjének megfelelően a következő 4 évre megválasztotta a nemzetközi szövetség új központi bizottságát. a magyar szövetkezeti mozgalom eredményeinek elismerését jelenti, hogy a testületben nyolc magyar szakember kapott helyet. tisztességhez jutottak a magyar képviselők a mezőgazdasági, a kereskedelmi, az ipari, az oktatási és a halászlati albizottságban is. /mti/

14.45/1g

1540

bb.29. restaurált műtárgyak kiállítása miskolcon

kör/ká/ig kz

1980. október 16.

csütörtökön országos jellegű kiállítás nyílt a miskolci muzeumban: a miskolci, a debreceni, a szolnoki és más muzeumok restaurátor műhelyeiben helyrehozott, megközelítőleg kétszáz néprajzi tárgyat mutatnak be. a néprajz nemcsak valamennyi ágazatát felölelő tárlaton látható többek között a borsod megyei megyásszó község református templomának 18. századi, festett kazettás famenyezete, a fából faragott hollóközi pieta, több szegedi céhászló, a pécsi öltöztető baba, valamint számos népi vászon-hímzés. kiállították azt a jászszági himzett subát, amelyet teljesen elrongyolódott állapotából varázsolt ujjá csaknem egyeztetendei munkával a restaurátor. /mti/

bb.30. péntektől több mint 7 ezer telefonszám változik meg győrött, mosonmagyaróvárott és a két város körzetében

cser/ká/ig kz

1980. október 16.

befejeződött az ötödik ötéves tervidőszak egyik legnagyobb postai fejlesztése, elkészült az új győri távbeszélő központ, s vele együtt a mosonmagyaróvári központ. a több mint fél milliárd forintos beruházás révén nemcsak a két városban és környékükön, hanem egész észak-dunántulon javulnak a telefonálás feltételei.

a programnak megfelelően pénteken délután pontosan 15 órakor a két városban és körzetében több mint 7 ezer készülék hallgat el. néhány óra alatt megtörténik az átkapcsolás, s azt követően valamennyi készülék új számon kezd újból működni. a közületi és az egyéni előfizetők száma egyaránt megváltozik. a soproni postaigazgatóság által kiadott - 68 ezer példányban megjelentetett - új telefonkönyv már tartalmazza ezeket a számokat. miután győrnek és mosonmagyaróvárnak országos kapcsolatokkal rendelkező üzemei, intézményei vannak, a posta kéri, hogy pénteken délutántól néhány órán át ne hívják a régi számokat. kapcsolatot ugysem tudnak teremteni és közben zavarják az átállást.

közérdekű tudnivaló, hogy a győri és a mosonmagyaróvári körzetben több ezer új telefonkészüléket is felszereltek. az új előfizetők fokozatosan, az év végéig kapcsolják be a hálózatba. az átállással egyidőben győrött és mosonmagyaróvárott is megváltozik a helyi beszélgetések tarifája. 1 forintért csak 3 percig lehet beszélni. győrött, mosonmagyaróvárott és környékükön több mint 100 új utcai telefonfülkét is üzembe helyeznek sárga és piros színben. az utcai fülkéket bekapcsolják a távhívó hálózatba. a sárga színűek 1, a pirosak pedig 2 forintosokkal működnek. /mti/

15.00/1g

1540

bb 31. arborétum nyílt pécsett

igó/um ká kz

1980. október 16.

pécs első arborétuma, a mecsek déli lejtőjén levő pintér kert, csütörtökön megnyitotta kapuit a közönség előtt. különleges élményt nyújt a hegyi park, hiszen a látogatók nemcsak a ritka fákban és cserjékben gyönyörködhetnek, hanem találkozhatnak a szársomlyói szobrokkal is. a dél-baranyai szársomlyó hegyen működő nemzetközi szobrász alkotótelep ugyanis tizenöt kis- és közepméretű alkotást adott át az arborétumnak bemutatás végett.

a 35 ezer négyzetméteres kertet pintér jános műkedvelő botanikus hozta létre 1925 és 1933 között. területén megtalálható a mecsek hegység csaknem teljes flórája, továbbá számos szubmediterrán növény és igen értékes egzóta. a világ minden tájáról ötvennél több fenyőfajt hozott meg a fél évszázada élt természetbarát. a kert ékessége két faóriás: az európában egyedülálló, szubtrópusi arizonai ciprus és magyarország legnagyobb kék douglas fenyője, amely kaliforniában őshonos.

a mecsek déli sziklafalának aljában elterülő „mediterrán sziget”, megvásárolta az állam és 1975-ben országos jelentőségű védett területté nyilvánították. kezelését az országos környezet- és természetvédelmi hivatal dél-dunántúli felügyelősége látja el. egyelőre tízezer négyzetméternyi területet nyitottak meg a látogatók előtt, az arborétum további részeit 1981 tavaszán adják át a közönségnek. felújításához a város dolgozói - főképpen a bányászok - több mint félmillió forint társadalmi munkával járultak hozzá eddig.

a pécsi arborétum több célt is szolgál. mindenekelőtt a 170 ezer lakosú város pihenő parkja, elsősorban a gyerekeké és az időseké. s a művészeteké is, amennyiben állandó otthonra találtak itt a kőszobrok, nyaranta pedig koncerteket is rendeznek a kertben. /mti/

-.-

bb 32. országos anyagmozgatási szeminárium salgótarjánban

csiz/um ká kz

1980. október 16.

országos építésügyi anyagmozgatási szeminárium kezdődött csütörtökön salgótarjánban a szakma mintegy kétszáz képviselőjének részvételével. megállapították: a negyedik ötéves terv időszakában az építőipari dolgozók harmincöt százaléka foglalkozott szállítással, anyagmozgatással.

/folytatköv./

- 20 -

15.15/um

15.10

bb 32. /országos anyagmozgatási...folyt./um

az ötödik ötéves terv éveiben ez a hányad hét százalékkal csökkent, ami azt jelenti, hogy bár a szállítandó termékek, anyagok súlya huszonhat százalékkal emelkedett, harminc-öt ezer szállítómunkással kevesebbre volt szükség. az eredményben kiemelkedő érdemeket szerzett az évm anyagmozgatási célprogram bizottsága, amely fennállása óta új szállítási módszerek, gépek, berendezések, találmányok, újítások népszerűsítésével, terjesztésével, rövid és középtávu programok kidolgozásával segítette az építőipari vállalatokat.

a tanácskozáson megállapították, mivel az elmúlt évek során az építőipar szerkezetében jelentős változások mentek végbe, szükség van az anyagmozgatás-szállítás átszervezésére is. az eszmecsere résztvevőinek figyelme éppen ezért fordult a terjedő rendszerelvű építés anyagmozgatási igényei felé. mint kitűnt, az „átálláshoz”, nem elegendő gépi berendezések cseréje, a gondolkodás cseréjére is szükség van. olyan szemléletre, amely a szállítási-anyagmozgatási problémák megoldása során ellát a tervezéstől a megvalósításig, sőt, azon is túl. egyre sürgetőbbek például az olyan kivitelezési megoldások, amelyek - szállítási-anyagmozgatási szempontból is - figyelembe veszik a későbbi fenntartási feladatokat. példák sokasága jelzi, hogy itt már komplex feladatról van szó. /mti/

-.-

bb 33. egy hónap mérlege: 15 ezer tonna cukor a szolnoki gyárból

end/um bam kz

1980. október 16.

rekordot jegyeztek fel csütörtökön a szolnoki cukorgyárban: a szezon kezdése óta folyamatos, éjjel-nappali termeléssel 15 ezer tonna cukrot állítottak elő. a rekordot tulajdonképpen az jelenti, hogy az idényre jól felkészített, karbantartott gépek szeptember közepe óta szinte egy pillanatra sem álltak le.

a termelő gazdaságoktól eddig átvett, csaknem 200 ezer tonna nyersanyagból 144 ezer tonnát dolgoztak fel. a gyártósorra került nyersanyag és a gyártott készcukor mennyiségének összevetéséből kiderül: a tavalyihoz viszonyítva jó kétnapos termelési előnyt szereztek. a répa cukortartalma körülbelül egy százalékkal alacsonyabb a múlt évinél, a cukor minősége azonban jobb. /mti/

-.-

15.25/um

- 21 -

15.10

bb 34. szakmai tapasztalatcsere - építő kisiparosoknak

ráb/um bam kz

1980. október 16.

kétnapos tapasztalatcsere kezdődött csütörtökön tatabányán a komárom megyében dolgozó építő kisiparosok részvételével. a kiosk megyei szervezete először rendez szakmai napokat azzal a céllal, hogy megismertesse a mesterekkel a legújabb építési technológiákat, a kőműveseknek például a legkorszerűbb fűdémszerkezetekről és a hőszigetelő anyagokról, a szobafestőknek a mázolás és tapétázás eljárásairól tartanak előadásokat, a fűtés- és vízvezeték szerelők ismereteinek bővítésére a házigyári lakások épületgépészeti berendezéseit mutatják be. tájékoztatják a kisiparosokat arról is, hogy a következő években milyen új létesítményeket építenek a megyében, és várhatóan hogyan alakul az anyagellátásuk.

a megyében dolgozó kilencszáz kisiparos az eddiginél nagyobb részt vállalt a lakossági szolgáltatásokból, ezért rendszeressé teszik a szakmai ismereteiket gyarapító tapasztalatcsereket, de más módon is támogatják munkájukat, az építőipari szövetkezet felvevőhálózatában például a kisiparosok részére is elfogadnak megrendeléseket, a tatabányán nyitott szövetkezeti bemutatóteremben díjmentesen propagálják a kisiparosok vállalásait, közlik címüket és a legfontosabb munkáik irányát, a szövetkezetek speciális szerszámok, kisgépek kölcsönzésével, a szállításban és az anyagellátásban is segítik a velük együttműködő mestereket. /mti/

-. -

bb 36. felhasználható 16 órától!

nyergesi istván naiv festőművész kiállítása tatabányán

ráb/um bam kz

1980. október 16.

nyergesi istván naiv festőművész munkáiból nyitottak csütörtökön kiállítást a tatabányai népház galériájában. a 80 éves művész a mesterség fogását kernstok károlytól tanulta, modellje és tanítványa volt és részt vett a kernstok szabadiskola munkájában, a ma is szülőfalujában, nyergesujfalun élő idős alkotó témáit a község lakóinak és a helyi üzemek dolgozóinak életéből meríti. egy-egy szép táj, falurészlet, egykori falusi vigasságok, lakodalmak, a gyári és az otthoni munka hétköznapijai láthatók a festményein. /mti/

-. -

15.30/um

- 22 -

16.00

bb 35. tájékoztató az előjegyzéses vásárlás tapasztalatairól

t kf/jk um pp kz

1980. október 16.

az elsők között vezette be tavaly a ma még korántsem általános előjegyzéses értékesítési formát a keravill. a módszer a vártnál is jobban bevált.

a tapasztalatokról csütörtökön sajtótájékoztatón számolt be erdős andrás igazgató, elmondotta, hogy bolthálózatuk 80 százalékában - 57 üzletben - kötelezően előírták mintegy huszonötféle, többségében gyakran hiányzó tartós fogyasztási cikk előjegyzéses árusítását, az intézkedés egyik célja az volt, hogy elejét vegyék a visszaélések lehetőségének is, az előjegyzés természetesen nem oldja meg, de a kritikus helyzetben enyhíti az ellátás gondjait, a vevőket mentesíti a felesleges utánjárástól, biztonságot ad számukra, hogy a vállalt határidőre hozzájuthatnak a keresett termékekhez, a boltok dolgozói eleinte - ha volt rá lehetőségük - kitértek az előjegyzés elől, legalábbis nem ajánlották a vásárlóknak, mert terhes többletmunkával, adminisztrációval s egyben kötelezettségvállalással jár, az előjegyzéses árulistát egyébként a boltvezetők önállóan - a készletüktől, a beérkezéstől függően - módosítják; amikor például csak az előírtnál hosszabb idő után teljesíthető a megrendelés, az előjegyzést szüneteltetik.

a gondok ellenére a módszer népszerű lett, a keravill hálózatában tavaly az első félévben 3036, ez év első felében pedig már 12 161 előjegyzést vettek fel, kezdetben az akkor még gyakran hiányzó ndk automata mosógépre a legtöbbit, továbbá színes televízióra, varrógépre, hőtárolós kályhára, autóalkatrészekre, ily módon értékesítenek a videotonnal kötött megállapodás alapján 5000 új típusú színes televíziót, valamint az ndk-tól vásárolt 3000 varrógépet, és 3000 hazai hőtárolós kályhát, a keravill-nál azért is válhatott be a módszer, mert árubeszerzésük 65 százalékáig közvetlenül az ipartól vagy importból származik, s a szállítókat szerződéses kötelezik, az előjegyzéses vásárlással egyébként ellenőrizhetőbbé vált az ugynevezett hiánycikkkel való gazdálkodás, egy esetben például rájöttek az ellenőrök, hogy előjegyzés nélkül - tehát a várakozók rovására - adott el színes televíziót egyik dolgozójuk, akit elbocsájtottak, jóllehet a rendelkezés lehetővé teszi, hogy az előjegyzett áru értékének 30 százalékára előleg kérhető, korábban ezt alig alkalmazták, mert az előleg egyben kötelezettség is a pontos szállításra, a beszerzési lehetőségek bővülésével az idén már az előjegyzések 40 százalékánál vettek fel előleget, s ezt az arányt az év végéig 50-75 százalékra növelik. /mti/

15.45/um

- 23 -

16.05

bb 37. felhasználható 17 órától!

Luzsicza Lajos festőművész kiállítása győrtt

mzs/um ká kz

1980. október 16.

csütörtökön a győri képcsarnokban megnyílt Luzsicza Lajos festőművész kiállítása. a művész - akinek az ország minden részében, sőt az országhatárokon túl is volt már önálló kiállítása - ezúttal az utóbbi évek termését mutatja be. a tárlaton husznál több tempera látható, amelyeknek ihletői a hazai folyópartok és a hegyvidéki táj. /mti/

-.-

bb 38. országos iparviz-gazdálkodási ankét salgótarjánban

csiz/um bam kz

1980. október 16.

az ipari termelés jelenlegi vízkészleteink ötvenöt százalékát igényli; ha az ipar fogyasztása a korábbi méretekben növekedne, a vízigénye 1990-re elérné az évi tízmilliárd köbmétert, ami már a készletek hetvenöt százalékát jelenti. mint a magyar hidrológiai társaság csütörtökön salgótarjánban megrendezett országos iparviz-gazdálkodási ankétján hangoztatták, ez az út nemcsak azért járhatatlan, mert természetes vízkészleteink, forrásaink kimerülőben vannak, de azért is, mert az ilyen nagymérvű ipari vízfogyasztás mérhetetlenül megnövelné az élő vizek szennyeződését. a kivétel út: a belső üzemi vízgazdálkodás kialakítása lehet, mert ez a többszöri vízfelhasználás és más korszerű technológiák révén lehetővé teszi, hogy az extenzív vízgazdálkodásról mielőbb a takarékos, korszerű, intenzív vízgazdálkodásra térhessen át az ország.

a feladat megoldása érdekében az országos vízügyi hivatal megfelelő kapcsolatokat épített ki a szakminisztériumokkal és számos iparvállalattal, szorgalmazta a víz minőségét óvó intézkedési tervek kidolgozását, az ipari tárcák ennek nyomán kialakították saját vízgazdálkodási koncepciójukat, az ipar fajlagos vízigényeinek és az ipari szennyvíz kibocsátás csökkentésének módjait a vízgazdálkodási tudományos kutatóintézet keresi, a víztakarékos ipari technológiák elterjesztésére az országos műszaki fejlesztési bizottság vállalkozott. /mti/

16.00/um

- 24 -

1612

bb 39. hazaérkezett a magyar pártküldöttség phenjanból

gk um dg kz

1980. október 16.

csütörtökön hazaérkezett phenjanból az mszmp küldöttsége, amely méhes Lajosnak, a politikai bizottság tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának vezetésével részt vett a koreai munkapárt VI. kongresszusán és a párt megalakításának 35. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken. a küldöttség tagja volt Varga István, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője és Etre Sándor, hazánk phenjani nagykövete. /mti/

-.-

bb 40. a szövosz és a közgazdaságtudományi egyetem együtt működési megállapodása

t jf/mné um pp kz

1980. október 16.

egyetemi közgazdászok segítségét veszi igénybe a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa a kereskedelmi munka zavartalanabbá tétele, valamint a szövetkezeti termelés és értékesítés gazdaságosságának javítása érdekében. a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetem ugyanakkor támogatást kap a szövetkezetektől az oktatási témák bővítéséhez és megkapja a szövetkezeti tevékenység egy-egy területét elemző anyagokat is, az erről szóló együttműködési megállapodást csütörtökön irták alá a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa, illetve a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetem belkereskedelmi tanszékének képviselői.

a megállapodás lehetőséget nyújt arra is, hogy a szövosz szakemberei bekapcsolódjanak az egyetemi tanszék munkájába; egyebek között előadásokat tartanak majd a gyakorlati kereskedelmi munka újabb módszereiről. hozzájárulnak a szakközgazdász-képzés színvonalának növeléséhez is, mindezek mellett értékelésekkel és a piac valamint a kereskedelem viszonyainak elemzésével. a tanszék munkatársai részt vesznek a szövosz különböző szerveinek, testületeinek ülésein és szaktanácsadással járulnak hozzá a szövetkezeti kereskedelmi munka gazdaságosságának javításához. /mti/

16.05/um

- 25 -

1615

bb 41. kanadai kulturális küldöttség látogatása

k -ár/z um bc kz

1980. október 16.

csütörtökön elutazott hazánkból a kanadai multikulturális igazgatóság delegációja, amely a magyarok világszövetsége meghívására, orest m. kruhlak igazgató vezetésével látogatott magyarországra. a küldöttség tanulmányozta a magyarországi nemzetiségi nyelvoktatást, s megbeszéléseket folytatott a kanadában élő magyarok kulturális életével, az anyanyelv ápolásával kapcsolatos kérdésekről.

a vendégeket fogadta rátkai ferenc művelődési miniszter-helyettes, bográn józsef akadémikus, a magyarok világszövetségének elnöke és gosztonyi jános az mvsz főtitkára. /mti/

-. -

bb 42. később tartják meg a magyar rádió

ve um dg kz

1980. október 16.

dalirodalom remekeiből, című bérletsorozatának október 21-re, keddre a hilton szálló báltermébe hirdetett jelena obrazcova hangversenyét az új időpontról később tájékoztatják a közönséget. /mti/

-. -

bb 43. véget ért az európai ifjúsági és diákszervezetek együttműködési szervezetének budapesti tanácskozása

t gy/tr um dg kz

1980. október 16.

csütörtökön a hajnali órákban a záróközlemény elfogadásával véget ért az európai ifjúsági és diákszervezetek együttműködési szervezetének i. konzultatív tanácskozása. a vigadó nagytermében tartott több mint kétnapos nemzetközi ifjúsági fórumon 26 európai ország különböző politikai és ideológiai irányzatokhoz tartozó több mint 500 nemzetközi, regionális és nemzeti ifjúsági szervezetének küldöttel vettek részt.

az ifjúsági szervezetek képviselői a találkozó eredményeit összefoglaló záródokumentumban hangot adtak szilárd elhatározásuknak, hogy a mai feszültebb nemzetközi helyzetben is összehangolt, együttes akciókat indítanak a béke, az enyhülés és a leszerelés ügyének előmozdításáért.

/folyt. köv./

- 26 -

16.20/um

16³⁰

bb 43. /véget ért az európai...1.folyt./um

a résztvevők aggodalmukat fejezték ki a fegyverkezési hajszá eskalációjá, valamint az európai kontinens és a világ népeinek békéjét fenyegető nukleáris fegyverek terjedése és a hidegháborút idéző katonai doktrínák megjelenése miatt.

felhívták a nemzetközi közvélemény figyelmét a salt-ii ratifikálása elhalasztásának, valamint az új típusú közep-hatósugaru nukleáris fegyverek gyártásából és európai telepítéséből adódó veszélyekre. a záródokumentumban határozottan állást foglaltak az európai biztonsági és együttműködési értekezlet határozatainak következetes megvalósítása mellett. ennek fontos állomása lehet a kormányképviselők közelgő madridi találkozója, amelyen - hangsúlyozza a dokumentum - dönteni kellene az európai enyhülési és leszerelési konferencia mielőbbi összehívásáról is.

a tanácskozás résztvevői a záródokumentumban rögzítették mindazokat a szervezeti-technikai tennivalókat is, amelyeknek - az európai ifjúsági együttműködés kedden megalakított szervezetének sikeres működéséhez elengedhetetlen - megvalósítása az elkövetkező időszakban esedékes. a résztvevő szervezetek - kiemelve a magyar kommunista ifjúsági szövetségnek a nagy jelentőségű budapesti tanácskozás sikeres megtartásában betöltött szerepét, és méltatva az európai ifjúsági együttműködés fejlődéséhez való cselekvő hozzájárulását - felkérték a kisz-t arra, hogy vállalja magára az ifjúsági együttműködés szervezetének működésével összefüggő szervezeti-technikai feladatok ellátását a ii. konzultatív tanácskozásig.

a ii. konzultatív tanácskozást 1981-ben svájcban rendezik meg. /mti/

-. -

bb 44. „az emlékező falu,, pályázat díjkiosztása

k jf/mné um pp kz

1980. október 16.

a magyar írók szövetsége, a tot és a mém által kiírt „emlékező falu,, pályázat díjkiosztó ünnepséget csütörtökön rendezték meg a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban. a bíráló bizottság döntése alapján a jelíges pályázaton első díjat nyert avas kálmánné pankaszi és kun józsef hódmezővásárhelyi lakos. a miniszteri különdíjat lászló domonkos göd-alsói, a tot különdíját pedig varjas gyula székesfehérvári lakos kapta meg. három második díjat és hat harmadik díjat is kiadtak.

/folyt. köv./

- 27 -

16.25/um

16⁴⁰

bb 44. /, az emlékező falu, ... folyt./um

a pályadíjakat és a miniszteri különdíjat vendégh ferenc mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a termelőszövetkezetek országos tanácsa különdíját nyiri béla, a tot főtitkárhelyettese adta át. /mti/

-.-

bb 45. ülést tartott a hazafias népfront gazdaságpolitikai bizottsága

az/jk um hgy

1980. október 16.

négy esztendő munkáját tette mérlegre a hazafias népfront gazdaságpolitikai bizottsága csütörtöki ülésén. a bizottság - amelynek a pénzügyi, életszínvonal-politikai és termeléspolitikai albizottságaiban 35 szakember tevékenykedik - az utóbbi esztendőben számottevő eredményeket mutatott fel, a gazdasági életet szabályozó, országos érvényű jogszabályok megalkotásának támogatásában, a különböző törvények előkészítésében. tagjai, szoros kapcsolatot tartanak a területi népfront bizottságokkal, sokezer aktivista munkáját hangolták egybe az ország előtt álló gazdasági feladatok megoldására. a népfront mozgalom - szögezték le a tanácskozáson - belépett a gazdálkodó szervek „kapuin”, az országos és helyi gazdasági igazgatás partnerévé, egyik segítőjévé vált. a mozgalom gazdaságpolitikai tevékenységének legidősebb tennivalója most a vi. ötéves terv előkészítésének támogatása, megalapozása. ez egyébként nemcsak a népfront, hanem az egész ország küszöbön álló feladata, természetesen hát, hogy a legszélesebb tömegbázisú mozgalom is ezt tekintí legfontosabb teendőjének. /mti/

-.-

bb 46. kádár jános részvétlívira

pá um dg ie

1980. október 16.

kádár jános a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára a párt központi bizottsága nevében táviratban fejezte ki a magyar kommunisták mély részvétét az olasz kommunista párt központi bizottságának luigi longo, az olasz nép kiváló fia, a nemzetközi kommunista mozgalom kiemelkedő harcosa elhunytá alkalmából. /mti/

16.55/um

- 28 -

17.00

bb 47. felhasználható 20 órától!

sághy vilmos bécsbe utazott - magyar-osztrák idegenforgalmi tárgyalások

1 kf/ve um pp ie

1980. október 16.

sághy vilmos belkereskedelmi miniszter, az országos idegenforgalmi tanács elnöke dr. josef staribacher osztrák szövetségi kereskedelem- és iparügyi miniszter meghívására csütörtöki ausztriába utazott.

a miniszterek bécsi megbeszélésükön áttekintik a magyar-osztrák idegenforgalmi és kereskedelmi együttműködés alapvető időszerű kérdéseit.

x x x

a magyar-osztrák idegenforgalom hosszú idő óta kedvezően alakul és ez nagyban hozzájárul a két szomszédos ország baráti kapcsolatainak elmélyítéséhez. a nem szocialista országok közül ausztria a legnagyobb partnerünk, onnan érkezik a nyugati vendégek mintegy 40 százaléka.

az utasforgalom az elmúlt évtizedben, 1970-1980 között, mindkét irányba körülbelül a négyszeresére növekedett. az osztrák turisták ebben az évben magyarországon várhatóan 1,4 millió, a magyarok ausztriában csaknem 1,2 millió éjszakát töltenek el.

a magyar és az osztrák kormánysszervek között létrejött megállapodások, például az adminisztratív korlátozások - a kötelező valutabeváltás, a vízumkényszer - eltörlése nagyban hozzájárult az idegenforgalom fejlődéséhez, amelynek nyomán fogadóképességünk fokozottabb bővítése alapvető követelménnyé vált. az osztrák fél a magyar nemzeti bankon keresztül kivitelezői kapacitást és hosszú lejáratú hitelt biztosított az idegenforgalom fejlesztéséhez. ezen belül elsősorban a fővárosban és a nyugat-dunántúlon szállodákat, hegyeshalmon új közúti határátkelőhelyet, valamint egyéb idegenforgalmi létesítményeket építenek. /mti/

-.-

17.00/um

- 29 -

17.00

bb 48. tudományos konferencia a szovjet kultúra és tudomány házában

t gy/pá um dg

1980. október 16.

csütörtökön tudományos elméleti konferenciát tartottak a budapesti szovjet kulturcentrumban, a szovjetunió kommunista pártja és a magyar szocialista munkáspárt, a szovjet és a magyar állam harca a békéért, a népek együttműködéséért, címmel.

a magyar-szovjet baráti társaság és a szovjet kultúra és tudomány háza mszbt tagcsoportok képviselőinek, párt- és tömegszervezeti aktivistáknak rendezett tanácskozásán előadást tartottak a moszkvai nemzetközi munkásmozgalmi intézet tudományos munkatársai és az mszmp politikai főiskolájának tanárai. /mti/

bb 49. Felhasználható 19.30 órától!

a tv karmesterversenyének győztesei a zeneakadémián

t -ár/z um bc ie

1980. október 16.

gerard oskamp, a televízió idején, iii. karmesterversenyének győztese vezényelte csütörtökön este a zeneakadémián a magyar állami hangversenyzenekart, a budapesti zenei hetek eseményeként rendezett koncert műsorán liszt a-dur zongoraversenye és faust-szimfóniája szerepelt. közreműködött jandó jeno zongoraművész és a néphadsereg művészegyüttesének férfikara.

az első helyezett holland dirigens hangversenyét követően a fővárosi közönség ismét találkozhat a verseny másik két győztesével is. pénteken ivan kozsuharov bolgár művész - a második díj birtokosa - vezényli wagner, liszt és csajkovszkij egy-egy művét a máv szimfónikusok élén október 22-én az nszk-beli hans richter vendégszerepel a zeneakadémián. a karmesterversenyen harmadik helyezést elért dirigens a liszt ferenc társaság ünnepi hangversenyén vesz részt, amelyet a zeneszerző születésének évfordulóján rendeznek. /mti/

17.05/um

- 30 -

410

bb. 50. véget ért a lukács györgy tudományos ülészek - sőtér istván akadémikus nyilatkozata

t/km/jk/dg/gw ie

1980. október 16.

csütörtökön befejeződött lukács györgynek, a magyar kultúrában elfoglalt helyéről, munkásságáról rendezett kétnapos tudományos ülészek a magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti intézetében. a tanácskozáson husz irodalomtörténész, kritikus elemezte egyebek között - lukács 1919-es művelődéspolitikai koncepcióját, felszabadulás utáni tevékenységét, realizmuselméletét, egyetemi oktatómunkáját, pártosság-koncepcióját. a tanácskozást követően sőtér istván akadémikus, az mta irodalomtudományi intézetének igazgatója foglalta össze az ülészek legfontosabb tanulságait az mti munkatársának:

- lukács györgy műveit a világ több nyelvére lefordították már, azok számos ország egyetemén kötelező olvasmányok, a magyar kultúrához való viszonyáról azonban vajmi keveset tudnak nemcsak a külföldi, hanem a hazai szakemberek is. az ülészekon elhangzottak jól bizonyították, hogy lukácsnak a magyar irodalomról alkotott nézetei hatással voltak a felszabadulás utáni literatura alakulására, s megállapításai beépültek a magyar kritikába, irodalomtörténet-írásba. hatása dery tibortól illyés gyuláig egyaránt nyomom követhető, ez a hatás azonban mindezeig jórészt feltáratlan. sajnos - korábban - olyan nézetek is felbukkantak, hogy lukácsot a hazai irodalom nem érdekelte, lenézte, azt provinciálisnak tartotta. a valóságban lukácsnak nagyon is mély kötődése volt a magyar szellemi életéhez. különösen fontosnak tartom ebből a szempontból az 1945-49. közötti munkásságát, amikor is nemcsak az ujonnan megjelent könyvekre, hanem még a magyar irodalommal foglalkozó cikkekre, hírlapi vitákra is olyan frissen és intenzíven reagált, ahogy azóta a magyar kritikában még senki sem. itt a legfőbb ideje, hogy tudományos megalapozottsággal feltárjuk, értékeljük lukácsnak a magyar irodalommal foglalkozó munkáit, megismer-tessük, bemutassuk életpályája szakaszának szerepét szellemi életrajzában.

- a tanácskozáson elhangzottakból egyértelműen megállapítható: a magyar témákkal foglalkozó irodalomtörténész - esztéta - lukács sokban különbözik az emigrációban élt, 1930-as évekbelitől, aki nek a gondolkodásában sok merevséggel is találkozunk. tulajdonképpen az 1945-49. közötti években vált igazán nyitottá, s ekkor jelentkező munkásságában először az utolsó nagy alkotói korszakát meghatározó filozófiai szemlélet. számos új gondolatot hozott lukács 1919 előtti munkásságának elemzése is. ekkor az ifjú lukács még nem jutott el a marxizmushoz, másféle filozófiai irányzatnak volt a híve, mégis e periódusában is szerintem - olyan felismerések születtek - például ady szerepének, jelentőségének megítélése -, amelyek összhangban vannak a tanácsköztársaság utáni munkásságával. /folyt. köv./

17.25/gw

- 31 -

17.25

bb. 50. /véget ért a Lukács György... folyt./gw

- végsősoron kutatásainkat két fontos korszakára kellene a jövőben összpontosítanunk: mélyebben fel kell tárunk a felszabadulás utáni években kifejtett tevékenységét, hiszen ezzel az élő magyar irodalom további elemzéséhez kaphatunk fontos adalékot; s vizsgálunk kell a fiatal Lukács életművét. szeretnénk az ülésanyagát német és angol nyelven is publikálni. ez jól szolgálná azt, hogy a magyar irodalom és irodalomtörténet szorosabban kapcsolódhasson a világirodalomhoz. ahogy Bartók a zenében összekötő szál a világ művészete, kulturája és a magyar jelenségek között, ugyanilyen kapocs Lukács György is egyebek között az irodalomelméletben. /mti/

bb. 51. a Muzsák kertje - közelről

t/km/jk/dg/gw ie

1980. október 16.

„a Muzsák kertje - közelről”, címmel, a magyar kiállítások történetében eddig egyedülálló műtárgyvédelmi tárlat nyílt csütörtökön a Magyar Nemzeti Galériában. a 19. muzeumi hónap központi gondolatát - műtárgyvédelmet - tükröző bemutató 12 fővárosi muzeumi gyűjteményből állt össze. a kiállítást megnyitó Kovács Tibor, a Művelődési Minisztérium osztályvezetője egyebek között elmondta: „a Muzsák kertje közelről”, az iratlan és írott forrásokat, azaz tárgyakat és dokumentumokat abban az összefüggésrendszerben és rendben mutatja be, ahogy részévé válnak a muzeumokban folyó újratertő-ismeretbővítő folyamatnak.

x x x

a kiállítást rendező Éri Gyöngyi, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgató-helyettese az MTI munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta:

a mintegy 500 muzeumi és kiállítóhelyiség, a 8 milliárd forint értékű tárgyi gyűjtemény, az évi 16 milliós látogatottság üres statisztikai adat csupán, ha nem ismeretes a számok mögött rejlő elméleti és gyakorlati munka, a muzeumi vállalkozások mérete, fontossága, tudományos haszna. a muzeumok tudományos tevékenységének megfelelően a kiállítás három nagyobb egységre tagolódik. külön-külön blokkban mutatjuk be a gyűjtést, a megőrzést és a tudományos feldolgozást. lehetőleg a legjellemzőbb tárgyakkal, tárgyelemekkel illusztráltuk a muzeumi munka folyamatát, a műtárgyvédelem sokrétűségét. az első részben fényképes és tárgyi dokumentumok láthatók, például régészeti lelőhelyek felismeréséről, magyar kutatók egyiptomi, iraki, új-guineai expedícióiról, a természettudományi gyűjtés eszközeiről, a fővárosi -

/folyt.köv./
17.40/gw

- 32 -

bb. 51. / a Muzsák kertje... folyt./gw

a kiállítás egyik érdekessége Biró Mihálynak, a magyar politikai plakátművészet megteremtőjének a szélesebb közönség körében ismeretlen korai plakátterve, a híres vöröskalapácsos ember leláncolt változata. emellett láthatók az ugyancsak eddig ismeretlen ötvösmunkái is.

- a restaurálást, konzerválást, preparálást bemutató tevékenységet úgy állítottuk össze, hogy a lehetőség szerint a muzeumokban előforduló csaknem minden anyagfajta képviseltesse magát. a tárlat látogatói így megismerkedhetnek a mumiamaszkkal, a kerámia, a textil, a bőr, a papír, az üveg, a nemesfém, a régészeti fém-tárgyak restaurálásával, sőt a lepkepreparálással, a gépmodell-rekonstrukcióval, s természetesen a festmények helyreállításával is. a tudományos feldolgozás eredményeit az állványokon közzétett, szabadon olvasható, forgatható évkönyvekből, folyóiratokból, katalógusokból kísérhetik figyelemmel az érdeklődők. a közművelődés változatos, mind gazdagabb módszereiről a kiadványok, fotók, diavetítések adnak eligazítást. /mti/

bb 55. ülést tartott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

ob/z um ie

1980. október 16.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1980. október 16-án Kádár Jánosnak, a központi bizottság első titkárának elnökletével ülést tartott.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta az időszerű nemzetközi kérdésekről, az iparirányítás fejlesztésének alapelveiről, valamint a párttagsági díjak fizetésének helyzetéről és új rendjéről szóló előterjesztéseket.

az ülésről közlemény jelenik meg. /mti/

-.-

bb.52. elhunyt Pap János

i/gy/pá/dg/gw ie

1980. október 16.

Pap János, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1937-től tagja volt a pártnak, 63 éves korában elhunyt. temetése október 20-án, hétfőn 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

/mti/
17.50/gw

mszmp VI. kerületi bizottsága

- 33 -

1800/17

bb. 53. ismailj bajra elutazott hazánkból

k/jk/bc/gw ie

1980. október 16.

ismailj bajra, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának tagja, szövetségi tájékoztatási titkár, aki bajnok zsold államtitkárnak, a minisztertanács tájékoztatási hivatala elnökének meghívására tett hivatalos, baráti látogatást, csütörtökön elutazott hazánkból. kíséretében elutazott sztojan zamurovics, a vajdasági autonóm tartomány tájékoztatási titkára és minda tiber, az ujvidéki televízió vezérigazgató-helyettese, a jugoszláv szövetségi tájékoztatási titkár a két ország közötti tájékoztatási kapcsolatokról folytatott megbeszéléseket. fogadta őt aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese. találkozott nagy jános külügyi államtitkárral, a magyar rádió és a magyar televízió vezetőivel, ellátogatott a magyar újságírók országos szövetségébe és a magyar hírlap szerkesztőségébe.

bucsuztatásán a keleti pályaudvaron jelent volt milan veres, a jszszk magyarországi nagykövete is. /mti/

bb. 54. az afgán béke és szolidaritási szervezet küldöttségének látogatása hazánkban - magyar-afgán barátsági és szolidaritási gyűlés

pá/me/dg/gw ie

1980. október 16.

az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság meghívására hazánkba érkezett az afgán béke és szolidaritási szervezet küldöttsége: zjar mojawer ammad, a szervezet elnöke, tanszékvezető egyetemi tanár, zakai abdul tawab, az afgán egységes népi demokratikus párt nemzetközi kapcsolatok osztályának munkatársa, és jusufi akbar mohamad, az oktatási minisztérium kiadó hivatalának főigazgatója.

a küldöttség csütörtökön megbeszélést folytatott kovács bélával, a hazafias népfront országos tanácsa titkárával, az országos béketanács főtitkárával, és harmati sándorral, a magyar szolidaritási bizottság elnökével. a küldöttség tájékoztatást kapott hazánk 35 éves fejlődéséről, az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság tevékenységéről. megvitatták teendőiket szervezeteik, mozgalmak együttműködésében, a két nép közötti barátság és szolidaritás erősítésében. a szívélyes légkörű, baráti találkozáson részt vett jeelani bakhtari, az afganisztáni demokratikus köztársaság budapesti nagykövete.

/folyt.köv./
18.08/gw

- 34 -

bb.54. /az afgán géke és.....folyt./gw

a küldöttség részvételével magyar-afgán barátsági és szolidaritási gyűlést tartottak csütörtökön budapesten az okisz székházában. a nagygyűlésen részt vett kovács béla és harmati sándor is.

németh ferencnek, az okisz elnökhelyettesének megnyitó szavai után p. szabó józsef, a magyar szolidaritási bizottság tagja, a magyar rádió szerkesztője méltatta az afgán népi demokratikus rendszer küzdelmét a konszolidációért, az imperialista erők szervezte ellenforradalmi támadás ellen. válaszolt az afgán forradalom győzelmének körülményeit, azokat a belső és külső tényezőket, amelyek afganisztán jelenlegi helyzetét meghatározzák. az ülésen felszólalt: zjar mojawer ammad is. a nagygyűlés résztvevői kifejezték szolidaritásukat azzal a harccal, amelyet az afgán nép folytat - a szovjetunió és a szocialista országok támogatásával - a nemzetközi imperializmus fegyveres támogatását élvező ellenforradalom ellen. hangsúlyozták: a szolidaritás ki nyilvánítása különösen fontos a mai nemzetközi helyzetben. akkor, amikor ugyanazok az erők, amelyek megpróbálják utját állni az afgán forradalomnak, ma a térség más országaiban is a nyílt katonai fenyegetés, a politikai és a gazdasági nyomás, a helyi háborús konfliktusok eszközeivel az egész világ békéjét veszélyeztető körülményeket teremtenek. /mti/

bb 56. ülést tartott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága

t ma/z um dg ie

1980. október 16.

mélykuti attila, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

a gyermekek mintegy 10 százaléka szociálisan, illetve egészségügyileg hátrányos helyzetű, ez is jelzi a gyermek-egészségügyi gondozás fontosságát. folyamatos gyógyító-megelőző munkát - a terhesgondozástól a szűrésen át a betegség száműzéséig - fogja át a felnőttkorig tartó éveket. nagy figyelmet érdemlő, sokrétű témát tűzött napirendre a gyermek-egészségügyi gondozás helyzetének megvitatásával csütörtökön az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága.

/folyt.köv./

- 35 -

18.25/um

18.08/gw

bb 56. /ülést tartott az országgyűlés...1.folyt./um

a parlamentben megtartott tanácskozáson dr. medve lászló egészségügyi miniszterhelyettes beszámolt az irásos beszámolót. kiemelte, hogy a jövő évtől minden jel szerint csökkenni fog magyarország népessége, hiszen a viszonylag magas halálozási arányt már nem ellensúlyozza az élveszületések száma. ez is jelzi, hogy a gyermekegészségügy fejlesztése teendőket ró orvosra, az ágazatban dolgozó valamennyi szakemberre, a tudatformálásban a pedagógusra, az egész társadalomra, s arra is rávilágít, hogy - az elmúlt időszakban fel-feltűnt nézetekkel ellentétben - ma is változatlanul fennállnak azok a körülmények, amelyek alapján a népesedéspolitikai határozat megfogalmazódott.

ennek megfelelően már megfogalmazódtak a vi. ötéves terv-időszak szakmai céljai, s úgy tűnik, az egészségügy e fontos területén is előbbre lehet lépni. a belső tartalékokat mozgósítandón az ágazatban háromezer dolgozót csoportosítanak át, s kézzel fogható eredménnyel kecsegtetnek az egészségügyi intézmények gyorsabb ütemű egységesítésének tervei is. a miniszterhelyettes legfontosabb teendőként szövegezte a gyermekegészségügynek a felnőtt gyógyító-megelőző hálózatba történő bekapcsolásáról, integrálásáról. jónéhány teendő akad az arányosabb ellátásért is, hiszen vidéken van olyan település, ahol négyszáz, s van, ahol négyezer lakos jut egy gyermekkorzetre. a tárca vezetőinek döntése alapján a jövőben a középiskolákban önálló orvosok kezdik meg munkájukat. a döntés indoka: a 14-18 év közötti veszélyeztetett korosztály lényegében kiesik a felnőtt egészségügyi ellátásból.

dr. vámos marietta /pest megye/ a beszámolót követő vitában elmondta, hogy szűkebb pátriájában csökkent a koraszülések száma. a tapasztalat egybeesik az országos tendenciával, de magyarországon még így is majd kétszerannyi apróság jön világra időnek elötte - gyakran egészségében károsodva - mint az európai átlag. a képviselő a téma kapcsán figyelmeztetett: az utóbbi esztendőben mind több a 18 éven aluliak terhességmegszakítási kérelme, ami a védekezés, tehát végeredményben a gondolkodásmód fehér foltjait bizonyítja. a genetikai tanácsadás javításának szükségességét támasztja alá, hogy pest megyében a fejlődési rendellenességek - ezek nagy többségben szülői megfontolatlanagra, tudatlanságra, a kellő orvosi vizsgálat hiányára utalnak - a csecsemőkori halandóságban az országosnál nagyobb szerepet játszanak. mint dr. medve lászló válaszából kiderült: a terhesség gondozásra az eddiginél is nagyobb gondot fordítanak, hiszen a veszélyeztetettség időbeni felismerésével, a megfelelő ellátással lényegesen csökkenthető a koraszülések száma. a miniszterhelyettes az etikai vonásokra helyezte a hangsúlyt, kiemelve, hogy mind több fogyatékosan világra jövő apróság esetén „keresik vissza” a terhesség gondozót, az ellátó orvost, s az esetleges mulasztásnál nagyon komolyan felelősségre vonják a vétőket.

/folyt.köv./
18.30/um

- 36 -

1987

bb 56. /ülést tartott az országgyűlés...2.folyt./um

dr. ács katalin /budapest/ a gyermekegészségügyi gondozás egyik fontos szakterületével, a pszichiátriával foglalkozott. rámutatott arra a mind feszítőbb társadalmi gondokra, hogy nő az epilepsziás, neurózisos gyermekek száma. több más felszólalóval együtt leszögezte a képviselő: nem egyszerűen a fogyatékos gyermekek gondozása, hanem társadalmi beilleszkedésük elősegítése a teendő. csak hogy a gyermekpszichológia - mondhatni - gyermekcipőben jár, kevés az ideggyógyászati kórházi ágy. a minisztérium képviselői egyetértettek dr. ács katalin megállapításaival, s hozzátették: baranya, pest és zala megyében már épül gyermekidegosztály, s a jelenlegi egyetlen speciális pszichiátria negyven ágya 1985-ig több száz ágyra gyarapodik. intézkedések formálódnak a szakember ellátás javításáért, a képzésben, továbbképzésben is.

dr. kulin lászlóné /szabolcs-szatmár megye/ a kisebb települések anya- és csecsemőgondozását felügyelő mozgó szakorvosi ellátás nehézségeiről szövegezte a folyamatos munkát nagyon prózainak számító okok, köztük a szolgálati személygépkocsik elhuzódó javítása, felújítása akadályozza. ugyanakkor sok helyütt egy tanácsadásra 70-90 várandós anya gyűlik össze, s ilyen esetben szakellátásról már beszélni sem lehet.

dr. zsolnai mária /fejér megye/ a gyogyepedagógusok, gyógytornászok társadalmi beilleszkedést segítő munkájának fontosságát huzta alá. dr. kaposvári julia /budapest/ a megelőzés, a fiatalok szűrésében rejlő kiaknázatlan lehetőségekről beszélt. érvelt: a szakmát tanuló fiatalok 20-25 százalékát egészségügyi okok terelik el a választott pályáról. a gondokat hajtató kényszerváltást meg lehetne előzni, ha a szűrést végzők kellő felelősséggel a pályaválasztásba is beleszólnának. gyümölcsözőbb lenne az iskolaegészségügyi munka is, ha nem husz éves biometriai adatokkal dolgoznának, hiszen így - csak a magasságról szólva - a két évtizeddel ezelőttihez képest a mai gyerekek kivétel nélkül óriásnak számítanak. egy új adatbank nemcsak az egészségügyieknek segítene, hanem - például a ruha- és cipőipar termékeinek méreteit illetően - a szülőknek is. a képviselő a jövőt illetően szorgalmazta a gyermekegészségügy kapcsolatának javítását a felnőtt ellátással, valamint a közegészség- és járványüggyel.

a tanácskozáson meghívottként részt vettek és felszólaltak a terület olyan kiváló szakértői, mint többek között dr. boda domonkos, a szöve gyermekklinikájának igazgatója, dr. velkey lászló, a borsod megyei tanács kórháza gyermekegészségügyi központjának igazgatója.

/folyt.köv./

18.35/um

- 37 -

1987

bb 56. /ülést tartott az országgyűlés...3.folyt./um

dr. méhes károly, győr-sopron megye főorvosa arról a sajnos még csak uttörő vállalkozásnak számító megoldásról számolt be, amellyel a megyében egységbe vonták a kórházi gyermekosztályt, a gyermek-körzeti orvosokat, s mindazokat, akik munkája kapcsolódik ehhez. a tartalékokat mozgósító győr megyei példát még csak hevesben követték, a többi 17 megyében négy éve jobbára csak vitatkoznak. - most már hathatós központi intézkedések várhatók - hangzott el a képviselők egyetértését kiváltó bejelentés.

a tanácskozás dr. pesta lászlónak, a parlamenti állandó bizottság elnökének zárszavával ért véget. /mti/

..-

bb 57. időjárásjelentés

um

1980. október 16.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

kissé tovább melegszik az idő

várható időjárás péntek estig: időnként megnövekszik a felhőzet, egy-két helyen még előfordulhat kisebb eső, futó zápor. a déli szél élank, főként a dunántúlon időnként erős lesz. a hőmérséklet holnap kora délután 20-25 fok között alakul. /mti/

..-

bb 58. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától

um

1980. október 16.

27. konsumex-tájékoztató a határmenti árucseré-forgalomról /4.jav./
 28. hazaérkezett a szövetségi küldöttség moszkvából /5.jav./
 29. restaurált műtárgyak kiállítása miskolcon
 30. elkészült a győri és mosonmagyaróvári távbeszélő központ
 31. arborétum nyílt pécsen
 32. országos anyagmozgatási szeminárium salgótarjánban
 33. rekord cukorgyártás szolnokon
 34. építő kisiparosok tapasztalatcseréje tatabányán
 35. az előjegyzéses vásárlás tapasztalatai a keravill-nál
 36. nyergesi istván naiv festő kiállítása tatabányán
 37. luzsicza lajos festő kiállítása győrött
 38. országos iparivíz-gazdálkodási ankét salgótarjánban
 39. hazaérkezett a pártküldöttség phenjanból
 40. a szövetség és a közgazdaságtudományi egyetem együttműködése
 41. kanadai kulturális küldöttség látogatása
 42. elmarad jelena obrazcova hangversenye
 43. véget ért az európai ifjusági és diákszervezetek együttműködési szervezetének tanácskozása
 44. „az emlékező falu,, pályázat díjkiosztása /folyt.köv./
- 21.05/gw

- 38 -

21297

bb 58. /a belföldi...folyt./gw

45. ülést tartott a hnf gazdaságpolitikai bizottsága
46. kádár jános részvétávirata olaszországba
47. sághy vilmos bécsbe utazott
48. tudományos konferencia a szovjet kulturális központban
49. a tv karmesterversenyének győztesei a zeneakadémián
50. véget ért a lukács györgy tudományos ülészak /6.100/
51. műtárgyvédelmi tárlat a galériában
52. elhunyt pap jános
53. ismailj bajra elutazott hazánkból
54. az afgán béke és szolidaritási szervezet küldöttségének látogatása - barátsági és szolidaritási gyűlés
55. ülést tartott az mszmp kb
56. az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának ülése
57. időjárás
58. hírjegyzék /mti/

..-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: halasi györgy
koronczay emil
izsák erika

v é g e

21.07/gw

- 39 -

21297

60.008/16

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. építés és rekonstrukció a közgazdaságtudományi egyetemen

i me/um bc ie

1980. október 17.

Építkezéssel kezdődik a közgazdaságtudományi egyetem épületeinek rekonstrukciója. Miként Dobrovits Iván rektor-helyettes az mti munkatársának elmondta, többszintes létesítménnyel egészítik ki a Kinizsi és a Zsil utca közötti épülettömböt, amelyet a budapesti műszaki egyetem adott át azért, hogy lehetővé tegyék a Dimitrov téri, központi épület rekonstrukcióját. Az u alakú épületnek a közraktár utcára nyíló udvarán hamarosan felvonulnak az építők - lengyel szakemberek - s mintegy ötezer négyzetméternyi területen 750 000 kötet elhelyezésére alkalmas könyvtárat létesítenek. A könyvtárnak 500 személyes olvasóterme lesz, s technikai és munkaszobáit a meglévő épület Zsil utcai részében rendezik be. A központi épületben lévő könyvtár a terv szerint 1983 elején költözhét az új, korszerű otthonba, ahol az országos közgazdasági információs központ funkcióját is betölti.

addigra várhatóan elkészül a műszaki egyetem új épülete a budai duna-parton, így ide települhetnek a Kinizsi utcai épületben maradt közlekedési kar tanszékei és laboratóriumai. ekkor megkezdődhet itt a felújítás, majd a közgazdasági egyetem központi épületéből áthelyezhetik ide a matematikai és számítástechnikai intézetet, valamint a technológiai tanszéket. némelyik könnyen mozgatható tanszék is itt kap otthont addig, amíg a központi épületben felújítják helyiségeit.

/folyt. köv./

- 1 -

17